

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2017-4-14 (Muafiyet)
Karar Sayısı : 17-26/405-182
Karar Tarihi : 09.08.2017

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Adem BİRCAN, Şükran KODALAK,
Mehmet AYAN

B. RAPORTÖRLER : Dr. Hakan BİLİR, Burak SAĞLAM, Mehmet Yavuz GÜNER

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Bankalararası Kart Merkezi A.Ş.
Temsilcisi: Av. İ. Yılmaz ASLAN
Gazi Umur Paşa Sok. Bimar Plaza No: 38/8 Beşiktaş/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU: 16.01.2014 tarih ve 14-02/42-20 sayılı Kurul kararı ile üç yıl süreyle bireysel muafiyet tanınan Bankalararası Kart Merkezi A.Ş. tarafından hayata geçirilen BKM TechPOS projesinin muafiyet süresinin yeni modele geçiş süreci (2 yıl) boyunca uzatılması ve proje kapsamında getirilen yenilikler ile oluşan geçiş süreci sonunda uygulanacak yeni modele menfi tespit belgesi verilmesi veya bireysel muafiyet tanınması talebi.**
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 30.03.2017 tarihinde giren bildirim ve 07.07.2017 tarihinde giren ek bilgiler üzerine düzenlenen 20.07.2017 tarih ve 2017-4-14/MM sayılı Muafiyet Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda;
- Teşebbüs birliği niteliğindeki Bankalararası Kart Merkezi A.Ş.'nin (BKM), ödeme kaydedici cihaz (ÖKC) üreticilerinin ve rakip konumundaki kendi ortakları/üyelerinin bankacılık sektöründeki mevcut ve potansiyel rekabetini etkileyebilecek BKM TechPOS projesinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) kapsamında bir teşebbüs birliği kararı olduğu ve Kanun'un 4. maddesinin (a) bendine aykırılık oluşturduğu, projenin birtakım değişiklikler içeren yeni modelinin de bu niteliğini sürdürdüğü,
 - Dolayısıyla, bir bütün olarak TechPOS projesine 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi kapsamında menfi tespit belgesi verilemeyeceği,
 - Bununla birlikte gerek 2 yıllık geçiş dönemi boyunca uygulamasına devam edilmesi planlanan mevcut modelin, gerekse sonrasında uygulanacak yeni modelin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde getirilen muafiyet şartlarını karşılaması gerekçesiyle muafiyetten yararlanabileceği,
 - Muafiyet süresinin mevcut model bakımından öngörülen iki yıllık geçiş süresi boyunca, yeni model bakımından ise pazardaki gelişmelerin takibini teminen iki yıl ile sınırlandırılmasının uygun olacağı

ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) BKM, Rekabet Kurumuna 2013 yılında yaptığı başvuruda; yeni nesil ÖKC cihazlarıyla üye iş yeri anlaşması yapan kuruluşlar (bankalar) arasındaki sistem spesifikasyonunun sağlanması için BKM bünyesinde geliştirilen TechPOS projesine menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınmasını talep etmiş, söz konusu projeye 16.01.2014 tarih ve 14-02/42-20 sayılı Kurul kararı ile üç yıl süreyle bireysel muafiyet tanınmıştır. Anılan bireysel muafiyetin süresi 16.01.2017 tarihinde sona ermiştir. Söz konusu muafiyet süresinin bitimini takiben BKM tarafından 30.03.2017 tarih ve 2197 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal ettirilen yeni başvuruda ise TechPOS projesine bir takım değişiklikler getirilmekte ve bu bağlamda öngörülen iki yıllık geçiş süreci boyunca mevcut modele bireysel muafiyet tanınması, geçiş süreci sonunda uygulanacak modele ise menfi tespit belgesi verilmesi, bu mümkün değilse yeni modele de bireysel muafiyet tanınması talep edilmektedir.
- (5) Yapılan yeni bildirim kapsamında 26.04.2017 tarih ve 5065 sayılı, 07.06.2017 tarih ve 7107 sayılı yazılar ile BKM'den; 26.04.2017 tarih ve 5081 sayılı yazı ile Arçelik A.Ş. (ARÇELİK), E DATA Elektronik San. ve Tic. A.Ş. (E DATA), MT Bilgi Teknolojileri ve Dış Ticaret A.Ş. (MT), HUGİN Yazılım Tek. A.Ş. (HUGİN), PAVO Teknik Servis Elektrik Elektronik San. ve Tic. A.Ş. (PAVO), MİKROSARAY Mikrobilgisayar Pazarlama ve Tic. A.Ş.'den (MİKROSARAY); 26.04.2017 tarihli ve 5082 sayılı yazı ile Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığından (GİB) çeşitli bilgiler talep edilmiştir. BKM'nin cevabi yazıları 09.05.2017 tarihli, 3203 sayılı, 03.07.2017 tarihli, 4682 sayılı ve 07.07.2017 tarihli ve 4856 sayılı; ARÇELİK'in cevabı 09.05.2017 tarihli ve 3210 sayılı; PAVO'nun cevabı 10.05.2017 tarihli ve 3215 sayılı; E DATA'nın cevabı 10.05.2017 tarihli ve 3251 sayılı; MT'nin cevabı 11.05.2017 tarihli ve 3284 sayılı; MİKROSARAY'ın cevabı 11.05.2017 tarihli ve 3307 sayılı; HUGİN'in cevabı 12.05.2017 tarihli ve 3354 sayılı ve GİB'in cevabı 23.06.2017 tarihli ve 4515 sayılı yazı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

G.1. BKM

- (6) BKM, 1990 yılında 13 bankanın bir araya gelerek kurdukları anonim şirket statüsünü haiz tüzel kişiliğe sahip bir yapıdır. BKM, anonim şirket olmakla birlikte, kendi hissedarları arasında yer almayan ilgili pazarda faaliyet gösteren diğer finansal kurumları da üye olarak kabul etmektedir.
- (7) BKM'nin başlıca faaliyetleri arasında nakit kullanımı gerekmeksizin her türlü ödemeyi veya para transferini sağlayan veya destekleyen sistem, platform ve altyapıları oluşturmak, işletmek ve geliştirmek, kredi kartı ve banka kartı uygulaması içinde bulunan bankalar arasında uygulanacak prosedürleri geliştirmek, standardizasyonu sağlamaya yönelik çalışmalar yaparak kararlar almak, Türkiye genelinde uygulamalar ile yurtiçi kuralları oluşturmak, kart hamillerinin yaptıkları alışverişlerden kaynaklanan borç ve alacaklarının bankalar arasındaki takasını yurtiçi takas ve hesaplama aracılığı ile BKM bünyesinde gerçekleştirmek, bankalar arasındaki otorizasyon işlemi yürütmek, yurtdışı kuruluş ve komisyonlar ile ilişkiler kurmak ve gerektiğinde üyelerini bu kuruluşlarda temsil etmek yer almaktadır.
- (8) Halihazırda BKM'ye üye banka sayısı 29 olup, söz konusu bankalardan 10'u (Türkiye İş Bankası, Akbank, Yapı Kredi Bankası, Garanti Bankası, Finansbank, Ziraat Bankası, Halkbank, Vakıflar Bankası, ING Bank ve Türk Ekonomi Bankası) aynı zamanda BKM'nin ortaklarıdır.

G.2. İlgili Mevzuat ve Tech-POS Projesi

- (9) Katma değer vergisi mükelleflerinin ödeme kaydedici cihazları kullanmaları mecburiyetine ilişkin 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun (3100 sayılı Kanun) bulunmaktadır. Diğer yandan, Maliye Bakanlığı'nın 2011-2013 Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Stratejisi Eylem Planı doğrultusunda, 11.04.2012 tarihli ve 28261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 69 Seri No'lu Ödeme Kaydedici Cihaz Genel Tebliği ile mevcut ÖKC'ler yerine yeni nesil ÖKC'leri kullanma mecburiyeti getirilmiştir. Burada yer alan geçiş süreleri daha sonra 70 Seri No'lu Genel Tebliğ ile ertelenmiştir. Diğer yandan Maliye Bakanlığı da 426 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu (VUK) Genel Tebliği ile mallarını aynen veya işlendikten sonra satışını yapanlar dışındaki kimselere satan veya aynı kimselere hizmet veren birinci ve ikinci sınıf tüccarlara (perakende teslimde bulunan veya hizmet ifa eden), VUK'a göre fatura vermek zorunda olmadıkları mal satışları veya hizmet ifalarının belgelendirilmesinde 3100 sayılı Kanun'a göre kullanmak zorunda oldukları ödeme kaydedici cihazların (yazarkasaların) yerine "Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazları" kullanma mecburiyetini tekrar düzenlemiştir. Bu Tebliğ'de getirilen geçiş süreleri de önce 29.06.2013 tarih ve 28692 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 427 Sıra No'lu VUK Genel Tebliği ile son olarak da 05.08.2016 tarih ve 29792 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 473 Sıra No'lu Tebliğ ile revize edilmiştir. Son durumda cirosu 150.000 TL'den az olan mükellefler ile basit bilgisayar bağlantılı ÖKC kullanmakta olan (harici donanım ve yazılımların ödeme kaydedici cihazlarla entegrasyonu zamana ihtiyaç gösteren) mükelleflere yeni nesil ÖKC'lere geçiş için 01.01.2018 tarihine kadar süre tanınmıştır.
- (10) Söz konusu Tebliğler yoluyla GİB ile elektronik olarak iletişim halinde olmayan eski nesil ÖKC'lerin (yazar kasa, seyyar EFT-POS, vb.), GİB ile veri alışverişi yapabilen ve günlük kapanış raporlarının GİB Bilgi Sistemi'ne iletildiği yeni nesil ÖKC'ler ile değiştirilmesi ve bu şekilde tüm işlemlerin kayıt altına alınması hedeflenmiştir. Bu bağlamda 3100 sayılı Kanun'a göre eski nesil ÖKC kullanan veya kullanması gereken mükellefler yeni nesil ÖKC kullanma mecburiyeti kapsamındadır. 3100 sayılı Kanun kapsamına girmeyen birinci ve ikinci sınıf tüccarlar dışındaki mükellefler (basit usulde vergilendirilen ticari kazanç sahipleri, serbest meslek erbapları, zirai kazanç sahipleri, menkul ve gayrimenkul sermaye iradı sahipleri, diğer kazanç ve irat sahipleri, ücret geliri elde edenler), perakende mal ve hizmet satışı bulunmayan birinci ve ikinci sınıf tüccarlar (örneğin toptancılar) ve Bakanlıkça mecburiyet dışı bırakılanların ise yeni nesil ÖKC kullanma zorunluluğu bulunmamaktadır.
- (11) Mevcut durumda yeni-nesil ÖKC kullanma mecburiyeti yol kenarı otopark işletmeleri ve faaliyetlerinde seyyar banka POS'u kullananlar bakımından 01.10.2013 tarihinde, 3100 sayılı Kanun kapsamında olup 2014 yılı öncesinde faaliyette bulunan diğer mükellefler için cirolarına göre 2016 yılı içinde farklı tarihlerde başlamıştır. Ayrıca 01.01.2016 tarihinden sonra 3100 sayılı Kanun kapsamında olup yeni işe başlayan mükelleflere yeni nesil ÖKC edinme için tanınan süre işe başlama tarihinden itibaren 30 gündür¹. Halihazırda 3100 sayılı Kanun kapsamında olup yeni nesil ÖKC'lere geçiş için 01.01.2018 tarihine kadar süre tanınanlar ise cirosu 150.000 TL'den az olan mükellefler ile basit bilgisayar bağlantılı eski nesil ÖKC kullanmakta olan mükelleflerdir.

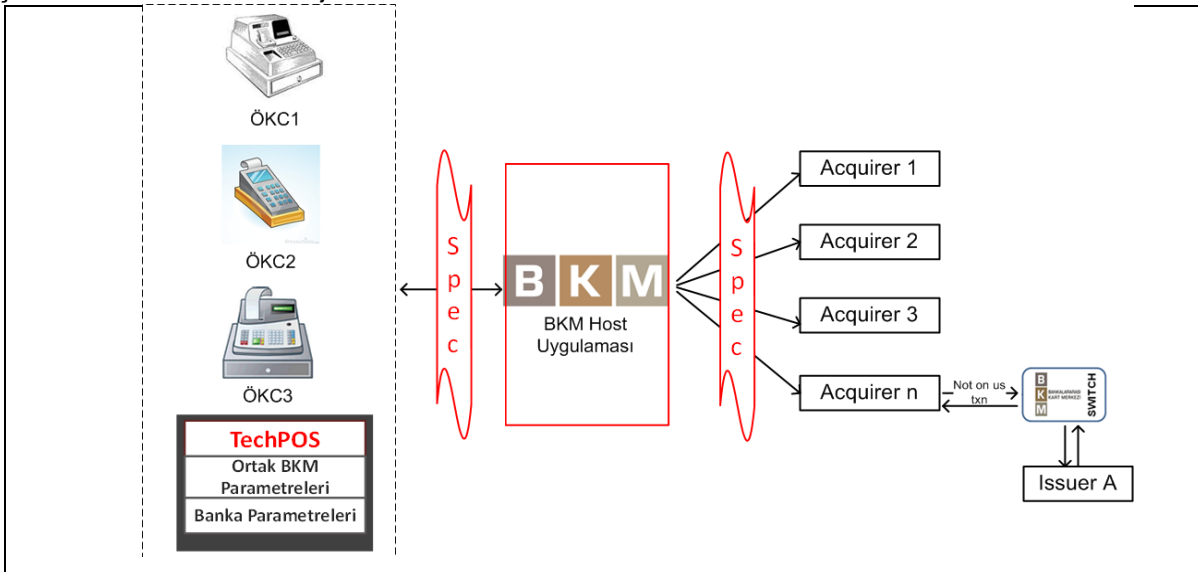
¹ Kalkınmada öncelikli yörelerde 60 gün.

- (12) 426 Seri No'lu Genel Tebliğ'e göre iki çeşit yeni nesil ödeme kaydedici cihaz bulunmaktadır. Bunlar; bünyesinde banka POS'u bulunduran EFT-POS özellikli yeni nesil ÖKC'ler ve bünyesinde banka POS'u bulundurmayıp haricen POS cihazı bağlanabilen basit/bilgisayar bağlantılı yeni nesil ÖKC'lerdir.
- (13) EFT-POS özelliği olan yeni nesil cihazlar bütünleşik ve birleşik olarak iki farklı şekilde üretilmektedir. Bütünleşik yeni nesil EFT-POS cihazlarında satış fişi ve banka/kredi kartı slibi bütünleşik bir şekilde üretilmekte iken, birleşik yeni nesil ÖKC'lerde banka POS'u kablo yoluyla yazarkasaya entegre edilmekte ve satış fişi yazarkasada üretilirken kart slibi POS üzerinden üretilmektedir. Birleşik sistemin eski nesil sistemden farkı ise yeni nesil cihazların internet yoluyla GİB ve bankalar ile sürekli olarak veri alışverişi yapabilen cihazlardan oluşmasıdır. Öte yandan, bütünleşik EFT-POS özellikli cihazlar üzerinden kartsız olarak sadece satış fişinin oluşturulması yoluyla nakit ile işlem yapmak da mümkündür.
- (14) Eski sistemde mükellefler yazar kasaları kendileri temin ederlerken, mülkiyeti bankalara ait olan POS cihazı ise bankalar tarafından temin edilmekteydi. Yeni sistemde ise, yazar kasa ile POS cihazının bütünleştirilmesi veya birleştirilmesiyle (kablo yoluyla) birlikte, yeni nesil bütünleşik EFT-POS cihazlarının mülkiyeti mükelleflere geçmiştir. Yeni sistem ile birlikte, her iki cihazın tek bir yazılım ve mali yapı altında toplanması nedeniyle, cihazların hem senkronize bir şekilde mali gözetim altında çalışması ve aynı zamanda taşınabilir özelliği sayesinde iş yeri dışında kullanımı mümkün hale gelmiştir. Diğer yandan yeni nesil EFT-POS cihazları, üreticilerinin ilgili modifikasyonları yapmasıyla ödemelerde bütün bankaların sistemlerini aynı anda barındırabilmekte ve birden fazla POS kullanımına ihtiyaç duyulmamaktadır. Yeni nesille beraber mevcut sistem güvenlik açısından da geliştirilmiştir. GİB tarafından yayımlanan Teknik Kılavuz'a göre; Yeni Nesil ÖKC cihazlarıyla sadece ÖKC üreticisi firmalar TSM² sistemi (*trusted service manager* - güvenli servis sağlayıcı) ile haberleşecektir. Bunlar dışında gerektiğinde veri göndermek üzere GİB, ERP (*enterprise resource planning*) sistemi, grup kampanya, kupon vb. uygulamalara bağlanmak için izin verilebilecektir. Grup kampanya, kupon gibi üçüncü taraflara bağlantı ÖKC üreticisi TSM sistemi üzerinden gerçekleşecektir.

² TSM ÖKC'lere yazılım-parametre yükleme, yazılım güncelleme, bu cihazları ve bu cihazlar ile birlikte veya üzerinde gerçekleştirilen kartlı işlemleri yönetme, cihazlar ile ilgili güvenli anahtar yönetimini gerçekleştirme, ön kontrol işlemlerini yapma, banka uygulaması yazılım ve parametrelerini cihaza yükleme, cihaz yaşam döngüsünü kontrol etme ve yönetme, ÖKC mesajlarının GİB Bilgi Sistemi'ne ve üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlara aktarılmasını sağlama amacıyla ÖKC üreticileri veya bir dış hizmet sağlayıcısı tarafından kurulmuş terminal yönetim sistemidir.

- (15) BKM tarafından 2013 yılında TechPOS projesi kapsamında yapılan bildirimde ise, yeni nesil ÖKC kullanımına bu geçiş sürecinde sektör paydaşlarının (bankalar ile ÖKC üreticileri) sürece daha kolay ve hızlı uyum sağlaması ve taraflar arasındaki işlem maliyetlerinin azaltılması amacıyla BKM tarafından TechPOS projesi kapsamında merkezi bir altyapı kurulması kararlaştırılmıştır. Projenin esasını BKM tarafından merkez bir uygulama (platform) geliştirilerek, standart POS işlevinin sağlanması için gerekli teknik spesifikasyonların üretici ve üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar (bankalar) arasında bu platform üzerinden sağlanması oluşturmaktadır. Merkez platform sayesinde söz konusu spesifikasyonlar POS cihazı ile üye işyeri anlaşması yapan kuruluşun sistemi arasındaki iletişimi sağlamakta ve veri transferine olanak tanımaktadır. Bu kapsamda TechPOS uygulaması üye işyeri kurulum emrini, projeye dahil olmuş ve sistemini TechPOS spesifikasyonlarına göre hazırlamış üye işyeri anlaşması yapan kuruluştan alıp üreticiye iletmekte, POS işlevinin sağlanması için gerekli teknik spesifikasyonların tanımlanması anılan platform üzerinden gerçekleştirilmektedir. Bildirime göre, bu bağlamda uygulamanın diğer uygulamalardan temel farkı bir işyerindeki cihaz kurulumu bir kez yapıldıktan sonra, diğer üye işyeri anlaşması yapan kuruluşların kurulumları için fiziken sahada cihazın başına gidilmesine gerek olmadan işlemin sistemsel olarak yapılmasıdır.
- (16) Belirtilen hususlar çerçevesinde TechPOS projesinin 3 temel bileşeni bulunmaktadır;
1. Host uygulaması: Tüm EFT-POS bütünlük yeni nesil ÖKC'lere uyumlu bir merkezi uygulama tasarlanması,
 2. POS spesifikasyonları: ÖKC üreticileri tarafından kullanılmak üzere; kartlı ödeme işlemleri için standart bir POS yazılım spesifikasyonunun belirlenmesi,
 3. Banka spesifikasyonları: POS bütünlük ödeme kaydedici cihazlar üzerinden yapılacak kartlı ödeme işlemlerinin, BKM üzerinden tüm bankalara, standart bir şekilde yönlendirilmesinin sağlanması.
- (17) Aşağıda BKM TechPOS projesinin iş akışı aşağıda gösterilmiştir.

Şekil-1: BKM TechPOS Projesi

- (18) Yukarıdaki şekilde de görüldüğü üzere, 3100 sayılı Kanun'a tabi bir mükellefin bir ÖKC üreticisinden TechPOS spesifikasyonları ile uyumlu olan cihazı satın alması ve aktivasyonunu takiben kartlı ödemeleri kabul edebilmesi için bir üye işyeri anlaşması yapan kuruluş ile üye işyeri anlaşması imzalaması gerekmektedir. Söz konusu üye işyeri anlaşması yapan kuruluşun TechPOS'a dahil olması durumunda söz konusu işyerine ilişkin yetki ve parametreler ile cihaza ilişkin bilgiler BKM'ye iletilmektedir. Öte yandan, sistemin diğer tarafında TechPOS projesine dahil ÖKC üreticileri bulunmakta olup, platform tarafından banka ve BKM parametreleri de üreticiye iletilmekte ve ÖKC üreticisi tarafından POS'a işlenmektedir. Bu sayede yeni nesil bütünleşik EFT-POS üzerinden gerçekleştirilen işlemlerin BKM üzerinden üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlara yönlendirildiği bir platform sağlanmaktadır.

G.3. 16.01.2014 tarih ve 14-02/42-20 sayılı Kurul kararındaki Tespitler

- (19) BKM tarafından 2013 yılında yapılan ilk başvuru kapsamında Tech-POS projesine 3 yıl süreyle bireysel muafiyet tanınan 16.01.2014 tarih ve 14-02/42-20 sayılı kararda;
- BKM'nin TechPOS projesiyle vereceği hizmetin bir bankacılık hizmetinden ziyade temelde bir yazılım işi olduğu, projenin hedefinin ÖKC cihazına yüklenecek ortak bir yazılımla ÖKC üreticileriyle üye işyeri anlaşması yapan kuruluşları ortak bir platformda buluşturmak olduğu,
 - Projede BKM'nin kendini bankalarla ÖKC cihazı üreticileri arasında konuşturduğu, bu anlamda tüm parametrelerin TechPOS uygulamasından geçmek suretiyle ilgili terminallere ulaşacağı, bu uygulamayla BKM'nin ÖKC üreticisi gibi sistem içerisinde yer aldığı ve sisteme uzaktan bağlanıp cihaza çeşitli güncellemeler ve ek fonksiyonlar yükleyebildiği, proje sayesinde gerek ÖKC üreticilerinin bankalarla gerekse bankaların ayrı ayrı tüm ÖKC üreticileriyle anlaşıp sistem spesifikasyonu yapması yerine TechPOS platformunun bu bağlantıyı ve iletişimi sağlayacağı, TechPOS projesiyle geliştirilen uygulama spesifikasyonunun standart kabul edilip, projeye katılmak isteyen bankaların kendi sistemlerini bu spesifikasyonlara göre düzenleyeceği, geliştirilen spesifikasyonların sisteme dahil olmak isteyen ÖKC üreticileri ile paylaşılacağı,
 - Öte yandan proje kapsamındaki "Yeni Nesil EFT-POS Bütünleşik Ödeme Kaydedici Cihazlar İçin Sunulan Saha Hizmeti Şartnamesi" ve "Yeni Nesil EFT-POS Bütünleşik Ödeme Kaydedici Cihazlar İçin Hizmet Sözleşmesi" incelendiğinde bazı hizmetlerin tek tipleştirildiğinin ve bazı hizmetlerin fiyatlarının tek elden belirlendiğinin, ayrıca önümüzdeki dönemler bakımından da bazı hizmetlerin fiyatının belirsiz olduğunun görüldüğü, buna göre bu hizmetlerin fiyatlarının önümüzdeki dönemler bakımından BKM tarafından belirleneceğinin anlaşıldığı, ayrıca üye işyerine de ÖKC üzerindeki TechPOS uygulamasında BKM tarafından talep edilen veya mevzuat uyarınca zorunlu olan değişikliklerin uzaktan erişim yoluyla veya mesai saatleri içinde işyerine gelerek üretici tarafından yapılmasına muvafakat etmesi yükümlülüğünün getirildiği,
 - TechPOS projesiyle aşağıdaki Tablo'da yer verilen Taraflar kısmında, 3 ve 5 numaralı faaliyet alanlarında bankanın yerini BKM'nin almasının beklendiği, diğer bir deyişle ÖKC üreticileriyle BKM'nin anlaşma sağlayacağı, ayrıca 4 numaralı faaliyet alanında ÖKC üreticilerinin yerine geçerek faaliyetlerin bedelini belirlemesinin beklendiği,

Tablo : ÖKC Faaliyet Yapısı ve Sistem İşleyişi

	FAALİYETLER	TARAFLAR		BEDEL	PERİYOD
1	ÖKC Satışı	Üye İşyeri	↔ ÖKC Üreticisi	ÖKC Bedeli	1 kere
2	ÖKC Kurulumu	ÖKC Üreticisi	↔ Üye İşyeri	Bedelsiz	-
3	Entegrasyonun Sağlanması	ÖKC Üreticisi	↔ Banka	Bedelsiz	-
4	Servis ve Saha Hizmetleri	Üye İşyeri	↔ ÖKC Üreticisi	Servis/Hizmet Bedeli	Servis/Hizmet Karşılığı
5	Banka Uygulaması Servis Hizmeti (Banka Kurulum, Parametre Yükleme, Servis Seviyesi, Server ve İletişim Hizmetleri)	ÖKC Üreticisi	↔ Banka	Servis/Hizmet Bedeli	Aylık
6	Banka İşlemleri	Banka	↔ Üye İşyeri	İşlem hacmine göre Bedelsiz/Komisyon/ Hizmet Bedeli	Aylık "

Kaynak: 2013-4-62/MM sayılı Muafiyet Raporu

- Bu bağlamda BKM'nin projeye birlikte sisteme dahil olan ÖKC üreticileri nezdinde düzenleyici ve pazara yön verici bir pozisyon alacağı, BKM'nin vermiş olduğu hizmetin yeni nesil ÖKC cihazı üzerindeki uygulama ve yazılım geliştirme pazarında ÖKC üreticilerinin rekabetine, bankaların ise yeni ödeme sistemi ve teknolojik uygulama geliştirmesi alanındaki rekabetine bazı hizmetlerin tek tipleştirilmesi ve fiyatlarının tek elden belirlenmesi suretiyle etki edebileceği, bu durumun da potansiyel rekabeti etkileyeceği,
- Öte yandan, pazardaki uyumun TechPOS projesi olmadan da devam ettiği, nitekim yeni nesil ÖKC sisteminin üreticiler tarafından kurulmuş ve birçok bankanın da bu sisteme entegrasyonlarının tamamlanmış olduğu,
- Sonuç olarak, teşebbüs birliği niteliğindeki BKM'nin rakip konumundaki kendi ortakları/üyelerinin bankacılık sektöründeki rekabetini etkileyebilecek her türlü iktisadi faaliyetinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı olduğu, TechPOS projesinin de 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında bir teşebbüs birliği faaliyeti olduğu, bu nedenle TechPOS projesine menfi tespit belgesi verilemeyeceği,

- Diğer yandan, bireysel muafiyet değerlendirmesinde ise BKM'nin projeye taraflar arasındaki ve ÖKC pazarına yeni girişler açısından işlem maliyetlerini azaltmayı ve bir takım etkinlik kazanımları sağlamayı öngördüğü, buna karşılık ÖKC üreticilerinin ise, bankaların her bir ÖKC üreticisi ile ayrı ayrı entegrasyon yapmak durumunda olduğunu, bu entegrasyonun büyük ölçüde gerçekleştiği ve bu maliyetlere zaten katlanıldığını ifade ettiği, bununla birlikte projenin pazara yeni girecek ÖKC üreticileri bakımından da etkinlik ve maliyet avantajı yaratabileceği, pazara yeni girecek ÖKC üreticileri bakımından tüm bankalarla tek tek anlaşmak ve sistem uyumu gerçekleştirmek yerine bunların hepsini standart olarak sağlayan bir pakete üye olmanın yaratacağı etkinlik kazanımlarının ve bu sayede yerleşik rakiplerle rekabetin sağlanmasının daha olası olduğu, bu nedenle projenin muafiyetin ilk şartı olan *"malların üretim veya dağıtım ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması"* şartını sağladığı,
- BKM tarafından projeye dahil olan ÖKC üreticilerine sağlanan TechPOS yazılım teşviki, yıllık bakım teşviki, banka aktivasyon teşviki ve ilk üç üretici ile sınırlı olmak kaydıyla pazarlama teşvikinin pazara yeni girecek ÖKC üreticileri bakımından bir takım faydalar sağlayacağı ve bu faydaların da yıllık bakım hizmetlerinin geliştirilmesi gibi bazı kanallarla tüketiciye yansıtacağı, bu bağlamda muafiyetin *"tüketicinin anılan uygulamadan yarar sağlaması"* şartının da gerçekleştirildiği,
- Yeni nesil ÖKC'lerle ilgili düzenlemeleri takiben MT, Arçelik ve PAVO firmalarının pazara girerek pazarda kendine yer edindiği, dolayısıyla BKM'nin, TechPos uygulamasını pazardaki önemli rakiplerinin "ilk giren" ve "ağ" avantajlarını büyük ölçüde kullandıkları bir pazar yapısı içerisinde hayata geçirmekte olduğu, ayrıca BKM tarafından projenin yeni ÖKC üreticilerinin pazara girişini kolaylaştıracağı, mevcut durumun üye işyerlerinin banka seçeneklerini ÖKC üreticilerinin anlaşma imzaladığı bankalarla sınırlı olacak şekilde sınırladığının ve ayrıca küçük bankaların mükelleflere ulaşması konusunda dezavantajlı duruma getirdiğinin, proje ile birlikte hem mükelleflerin anlaşmalı banka seçeneklerinin artacağı, hem de daha küçük bankaların da mükelleflere ulaşma imkânı yakalayabileceğinin ileri sürüldüğü, bu bağlamda rekabeti kısıtlamanın aksine pazarda bu anlamda olumlu etkiler yaratabileceği gerekçesiyle TechPos uygulamasının muafiyet koşullarından son ikisini de sağladığı,
- Öte yandan, her ne kadar 13 bankanın ortağı olduğu BKM'nin, kuracağı ortak terminalle ÖKC üreticilerinin tamamına bu proje içerisinde yer almaları konusunda bankalar aracılığıyla baskı yapması ve uzun vadede kurmuş olduğu ortak terminali teknik ve ticari baskı unsuru olarak kullanması endişesi bulunsa da, bu kaygıların, BKM'nin ilk giren avantajını ve ağ etkisini kullanan rakiplerinin olduğu bir piyasada kısa vadede gerçeğe dönüşeceği yönünde bir kanaat oluşmadığı, bununla birlikte pazarın yeni oluşmakta olan bir pazar olması ve BKM'nin güçlü bir oyuncu olması nedeniyle, pazardaki gelişmelerin gözlemlenmesi bakımından muafiyet süresinin 3 yıla sınırlı olması gerektiği

tespitlerine yer verildiği görülmektedir.

G.4. Mevcut Bildirim Kapsamında Tech-POS Projesi'ne Getirilen Değişiklikler

(20) BKM tarafından yapılan yeni bildirimde yukarıda detaylarına verilen 3 yıllık muafiyet kararı sürecinde TechPOS uygulamasının yürütülmesinde bazı değişiklikler yapılmasının planlandığı ve yeni bir model üzerinde çalışıldığı belirtilmektedir. Bu bağlamda 26.05.2016 tarihli, 2016/10 sayılı ve 28.07.2016 tarihli, 2016/12 sayılı BKM Yönetim Kurulu kararlarına aşağıda yer verilmiştir:

- 26.05.2016 tarih ve 2016/10 sayılı Yönetim Kurulu kararı;

“TechPOS hizmet yapısı hakkında bilgi alındı, yapılan değerlendirmeler sonucunda;

- (1) Şirket ortağı olan üyeler için 225.000 TL, diğer üyeler için 200.000 TL olarak belirlenen katılım ücretinin 75.000 TL'ye düşürülmesine,*
- (2) TechPOS'a katılan üyelerin ödedikleri katılım ücretleri ile yeni katılım ücreti arasındaki tutarın TechPOS hizmetleri nedeniyle üyelerce BKM'ye ödenecek işlem ücretlerine mahsup edilmesine,*
- (3) 1 bankalı cihaz için üyeden tahsil edilen aylık saha ücretinin, ÖKC üreticisi sözleşme yenileme tarihi olan 25.10.2016 itibarıyla, BKM tarafından ÖKC üreticilerine ödenen tutara eşitlenecek şekilde uygulanmasına,*
- (4) Üyelerin ÖKC zorunluluğu olmayan işyerlerindeki kart kabul ihtiyacına cevap verilebilmesi adına, yazarkasa bağlantısı olmayanlar da dahil olmak üzere tüm kart kabul cihazlarının, ilgili üyenin tercih etmesi halinde TechPOS altyapısı üzerinden çalışmasına imkân verilmesine,*
- (5) Talep eden bankalar için, yeni sözleşme dönemi itibarıyla (25.10.2016), ÖKC üreticilerinden doğrudan saha hizmeti anlaşması yapabileceği alternatif modelin bir seçenek olarak hayata geçirilmesine ve bu yeni alternatif doğrultusunda TechPOS altyapı hizmetlerinden yararlanan üyelerden “aktivasyon ücreti” ile “aylık saha ücreti” alınmasına son verilmesine,*
- (6) Alınan bu karara ilişkin hukuki ve teknik gerekliliklerin tamamlanması için genel müdürlüğe yetki verilmesine”,*

- 28.07.2016 tarih ve 2016/12 sayılı Yönetim Kurulu kararı;

“TechPOS hizmet yapısı ile ilgili olarak 2016/10 sayılı Yönetim Kurulu kararına konu edilen iş modelleri konusunda alınan hukuk görüşleri hakkında bilgi alındı;

- BKM'nin Bankalar ve üreticiler arasındaki saha hizmetleri anlaşmasına aracılık ettiği mevcut modelin yeni modele dönüştürülmesine yetecek kadar bir süre için daha Rekabet Kurumu'na başvurularak muafiyet istenmesi,*
- Yazarkasa bağlantısı olmayan cihazları da kapsayacak şekilde tüm kart kabul cihazlarının TechPOS altyapısı üzerinden çalışması, BKM'nin bankalara sadece altyapı hizmeti vermesi ve bu bankaların üreticiler ile saha hizmeti anlaşması için aracı olmaktan çıkması ile oluşan yeni model için Rekabet Kurumu'na başvurularak muafiyet istenmesi,*
- Mevcut model için verilecek muafiyet süresi sonunda, BKM'nin sadece yeni modelde tanımlandığı gibi altyapı hizmeti vermeye devam etmesi*

konularında Genel Müdürlüğe yetki verilmesine karar verildi.”

- (21) Yukarıda özetlenen kararlarda temel olarak üç hususta değişikliğe gidildiği görülmektedir. Söz konusu değişiklikler;
- Üye işyeri anlaşması yapan kuruluşların sisteme katılım ücretlerinin düşürülmesi,
 - ÖKC zorunluluğu olmayan işyerlerindeki kart kabul cihazları da dahil tüm kart kabul cihazlarının ilgili üyenin tercih etmesi halinde TechPOS altyapısı üzerinden çalışmasına imkan verilmesi,
 - Talep eden bankalar için yeni sözleşme dönemi itibarıyla (25.10.2016) bankaların ÖKC üreticileriyle doğrudan saha hizmeti anlaşması yapabileceği alternatif modelin bir seçenek³ olarak bankalara sunulması ve bu alternatif doğrultusunda TechPOS altyapı hizmetlerinden yararlanan üyelere “aktivasyon ücreti” ile “aylık saha ücreti” alınmasına son verilmesidir.
- (22) Bu değişikliklerden, önceki bildirim ve muafiyet kararı ile ilgili nedeniyle üzerinde ayrıca durulması gerekenler ise, tüm kart kabul cihazlarının TechPOS altyapısı üzerinden çalışmasına imkan verilmesi ve bankaların saha hizmetleri anlaşmasını doğrudan ÖKC üreticisi ile yapabilmesinin sağlanması hususlarıdır.

G.5. İlgili Pazar

G.5.1. İlgili Ürün Pazarı

- (23) Yukarıda mevcut ve yeni modelin işleyişine ilişkin yer verilen bilgiler çerçevesinde TechPOS projesinin, üye işyerleri anlaşması yapan kuruluşlar (bankalar) ve yeni nesil ÖKC üreticilerine BKM tarafından sağlanacak spesifikasyonlar ile kartlı ödeme işlemlerinin, BKM üzerinden tüm bankalara standart bir şekilde yönlendirilmesine yönelik olduğu, bu bağlamda projenin esasını yeni nesil ÖKC üreticileriyle bankalar arasında ortak bir platform sağlanmasının oluşturduğu anlaşılmaktadır. Bu kapsamda, söz konusu platform hizmetine ilişkin pazarın ödeme sistemleri ile ilgili olduğu bununla birlikte ödeme sistemlerinin, taraflarının gerçekleştirdiği faaliyetlerden ziyade söz konusu faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için verilen bir altyapı hizmeti olduğu görülmektedir. Esas itibarıyla, bu dosya kapsamında pazarın sınırlarının kesin olarak belirlenmesine gerek duyulmamakla birlikte, önceki muafiyet kararında yer verilen pazar da göz önünde bulundurularak, değerlendirmede “elektronik kartlı ödeme sistemlerine platform sağlama pazarı” dikkate alınmıştır. Öte yandan, Denizbank’ın yeni nesil POS cihazlarını belirli ciro ve harcama taahhüdü koşulu ile müşterilerine tahsis etmesine ilişkin uygulamaya bireysel muafiyet tanınmasına ilişkin başvurusuna yönelik 09.10.2013 tarihli ve 13-57/806-343 sayılı Rekabet Kurulu kararında, ilgili pazar olarak belirlenen “yeni nesil POS cihazı” ve “bankacılık hizmetleri” pazarları ile genel olarak “kartlı ödeme hizmetleri” pazarının ise mevcut dosyada doğrudan ilgili pazar olmamakla birlikte, işleminden etkilenen pazarlar olarak ele alınabileceği kanaatine varılmıştır.

G.5.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (24) Dosya konusu bakımından ilgili coğrafi pazar, söz konusu hizmetin Türkiye’nin tamamında sunuluyor olması nedeniyle “Türkiye” olarak tespit edilmiştir.

³ Bildirimdeki anılan ifade üzerine yeni modelde saha hizmetleri ilişkisinin ÖKC üreticisi ile üye işyeri anlaşması yapan kuruluş arasında kurulmasının taraflara alternatif olarak mı sunulduğu yoksa modelden tamamıyla çıkarılarak direk taraflara mı bırakıldığı BKM’ye sorulmuş, geçiş süreci sonunda tamamıyla bu modele geçileceği ifade edilmiştir.

G.6. Değerlendirme

G.6.1. Menfi Tespit Değerlendirmesi

- (25) 16.01.2014 tarih ve 14-02/42-20 sayılı Kurul kararında, BKM'nin rakip konumundaki kendi ortakları/üyelerinin bankacılık sektöründeki rekabetini etkileyebilecek iktisadi faaliyetlerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık taşıyacağı, TechPOS projesinin de 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında bir teşebbüs birliği faaliyeti olduğu, bu nedenle TechPOS projesine menfi tespit belgesi verilemeyeceği ifade edilmiştir. Anılan Kurul kararı doğrultusunda söz konusu tespitın geçiş süreci boyunca uygulanacak mevcut model açısından da geçerliliğini koruduğu görülmektedir. Ayrıca, söz konusu Kurul kararında belirtildiği üzere, BKM'nin aracı konumunda bulunduğu TechPOS projesinin, gerek ÖKC üreticileri arasındaki yeni nesil ÖKC cihazına yönelik uygulama ve yazılım geliştirme pazarındaki rekabeti, gerekse bankaların yeni ödeme sistemi ve teknolojik uygulama geliştirilmesi alanındaki mevcut ve potansiyel rekabetini etkileme olasılığı bulunmaktadır. Öte yandan, her ne kadar yeni modelde birtakım değişiklikler getirilmiş olsa da, söz konusu değişikliklerin TechPOS projesinin bu tür olası etkilerinin varlığını ortadan kaldıracak nitelikte olmadığı, anılan ihtimallerin yeni model bakımından da geçerli olduğu kanaatine varılmıştır. Bu bağlamda gerek bankalar gerekse ÖKC üreticileri arasındaki rekabeti etkileme olasılığı olan bir teşebbüs birliği kararı niteliğini haiz TechPOS projesinin yeni modeline de menfi tespit belgesi verilemeyeceği sonucuna ulaşılmıştır.

G.6.2. Muafiyet Değerlendirmesi

- (26) Yeni model kapsamında üzerinde özellikle durulması gereken değişiklikler, bankaların saha hizmetleri anlaşmasını doğrudan ÖKC üreticisi ile yapabilmesine olanak sağlaması ve yeni modelin tüm kart kabul cihazlarının TechPOS altyapısı üzerinden çalışmasına imkân veren bir yapıda olmasıdır. Bu değişikliklerden ilk olarak yeni modelde bankaların saha hizmetleri anlaşmasını doğrudan ÖKC üreticisi ile yapabilmesine imkân tanınması hususu üzerinde durulacaktır.
- (27) 16.01.2014 tarih ve 14-02/42-20 sayılı muafiyet kararında; Yeni Nesil EFT-POS Bütünleşik Ödeme Kaydedici Cihazlar İçin Sunulan Saha Hizmeti Şartnamesi ve Yeni Nesil EFT-POS Bütünleşik Ödeme Kaydedici Cihazlar İçin Hizmet Sözleşmesi'ndeki Üretici ve Üye İşyeri'ne getirilen yükümlülükler ile ilgili şu hususlara dikkat çekilmektedir:
- Üretici, tüm ÖKC'lerini BKM TechPOS uygulamasına açık tutmayı taahhüt eder. Ancak, TechPOS uygulaması yanında üreticinin talebine bağlı olarak özel uygulamalar ya da özel banka uygulamaları çalışabilir. Bu durumda üretici, bir şemsiye uygulama ile ayrı uygulamaların bir arada çalışmasını garanti etmelidir⁴,
 - BKM, üreticiye sağladığı saha ve destek hizmetleri karşılığında, saha hizmetleri bedeli olarak ÖKC başına aylık 10 Euro + KDV ödeyecektir⁵,

⁴ Günümüzde yürürlükte olan sözleşmedeki hali "Üretici, ürettiği/üreteceği tüm ÖKC'lerin BKM TechPOS Uygulamasına uyumlu olacağını ve bankaların veya işyerinin ihtiyacı halinde cihazlarında TechPOS uygulamasının kurularak çalıştırılabileceğini taahhüt eder. TechPOS Uygulaması yanında Üreticinin talebine bağlı olarak özel uygulamalar ya da özel banka uygulamaları da çalışabilir" şeklindedir.

⁵ Günümüzde yürürlükte olan sözleşmede aylık saha hizmetleri ücretlerinden aktivasyon ücreti ÖKC başına (.....) TL; ÖKC başına bankaya yansıtılacak birim aylık saha ücreti ise (.....) TL'dir. Bildirim formunda yeni modele geçildiği andan itibaren bu ücretlerin uygulanmasının söz konusu olmayacağı belirtilmektedir.

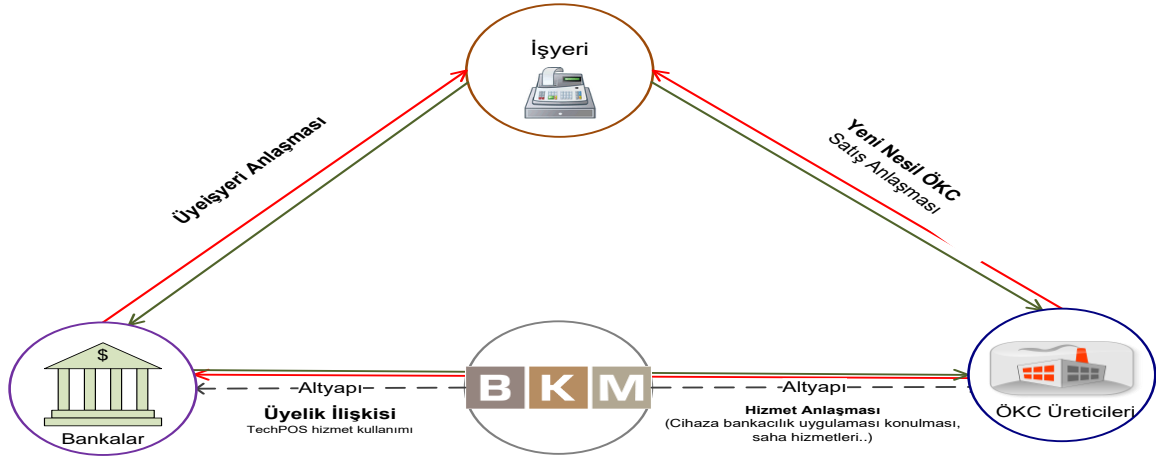
- Cihazın ve POS uygulamasının çalışır durumda olmasını sağlamak üreticinin sorumluluğundadır. Bu sorumluluğu yerine getirebilmek için üretici, yeterli bir servis ağı temin etmelidir,
 - Üretici, Yıllık Bakım Teşviki karşılığında, yıllık 75 adam/gün ile sınırlı olmak üzere BKM Geliştirme Talepleri'ni ücretsiz olarak yerine getirecektir. BKM Geliştirme Talepleri'nin bir yılda toplamda 75 adam/günü aşması halinde, aşan kısım 400 Euro+KDV adam/gün üzerinden üretici tarafından BKM'ye faturalandırılacaktır,
 - Üreticinin işyerleri ile imzalayacağı satım ve bakım sözleşmeleri çerçevesinde işyeri, ÖKC üzerindeki TechPOS uygulamasında BKM tarafından talep edilen veya mevzuat uyarınca zorunlu olan değişikliklerin uzaktan erişim yoluyla veya mesai saatleri içinde işyerine gelerek üretici tarafından yapılmasına muvafakat etmektedir,
 - İşyeri ÖKC'nin EFT-POS fonksiyonlarında meydana gelen sorunlarda gecikmeksizin üretici ve/veya bankaya bilgi verecektir,
 - İşyeri yukarıda belirtilen hükümlere uygun davranmadığı takdirde, banka veya BKM tarafından ÖKC'nin kartlı işlemlere kapatılabileceğini, bu durumda uğrayabileceği zararlardan sorumlu olduğunu kabul etmektedir.
- (28) Anılan kararda; yukarıdaki sınırlamalar ve Şartname ile Sözleşme'de hizmetlerin ne şekilde verileceğine ilişkin diğer hususlar ve bazı hizmetlerin tekipleştirildiği, saha hizmeti bedeli gibi bazı hizmetlerin fiyatının BKM aracılığıyla tek elden belirlendiği ve bu hizmetlere ilişkin fiyatların önümüzdeki dönemler bakımından da belirsiz olduğu vurgulanmaktadır.
- (29) 3100 sayılı Kanun'a göre yeni nesil ÖKC'lere satış sonrası saha hizmetleri sunma yükümlülüğü GİB tarafından ÖKC üreticilerine verilmiştir. Buna göre ÖKC'lere sadece ÖKC üreticisinin yetkilendirdiği kişiler müdahale edebilmektedir. Bu bağlamda ilk modelde, TechPOS uygulamasına üye işyeri anlaşması yapan kuruluşa özgü parametrelerin indirilmesi için kurulum talebi açılması, diğer parametre transferi- versiyon yükleme işlemleri, işyeri tarafından üreticinin çağrı merkezi veya diğer hizmet kanallarına iletilen arıza bildirimleri, arıza giderimleri, servis, bakım anlaşması sona eren üye işyeri anlaşması yapan kuruluş için POS fonksiyonunun kapatılması gibi saha hizmetleri BKM ile üreticiler arasında akdedilen Yeni Nesil EFT-POS Bütünleşik Ödeme Kaydedici Cihazlar İçin Hizmet Sözleşmesi çerçevesinde yürütülmüştür⁶. Bir başka deyişle, TechPOS projesinin ilk aşamasında saha hizmetleri bakımından üreticiler ile üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar arasındaki ilişki BKM tarafından yürütülmüştür⁷. Anılan saha hizmetleri karşılığında ÖKC üreticilerine ödenen saha hizmeti bedeli, sahada aktif olan ÖKC'ler için cihaz başına ödenecek şekilde belirlenmiştir. Ayrıca anılan sözleşme kapsamında BKM'nin sunduğu altyapı üzerinden üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlarla entegre olarak çalışmak ve bununla ilgili olarak BKM'ye saha hizmeti vermek isteyen ÖKC üreticilerine, TechPOS yazılım teşviki (tek seferlik), TechPOS uygulaması yıllık bakım bedeli teşviki (ikinci yıldan itibaren her yıl ödenecek şekilde), pazarlama teşviki (koşulları yerine getiren ilk üç ÖKC üreticisine) ve banka aktivasyon teşviki (cihaz üzerinde yapılan banka aktivasyonu bazında,

⁶ Bildirim Formuna göre, (.....).

⁷ Mevcut model sadece Maliye Bakanlığının ilgili mevzuatına tabi olan yeni nesil ÖKC'ler için uygulanmaktadır.

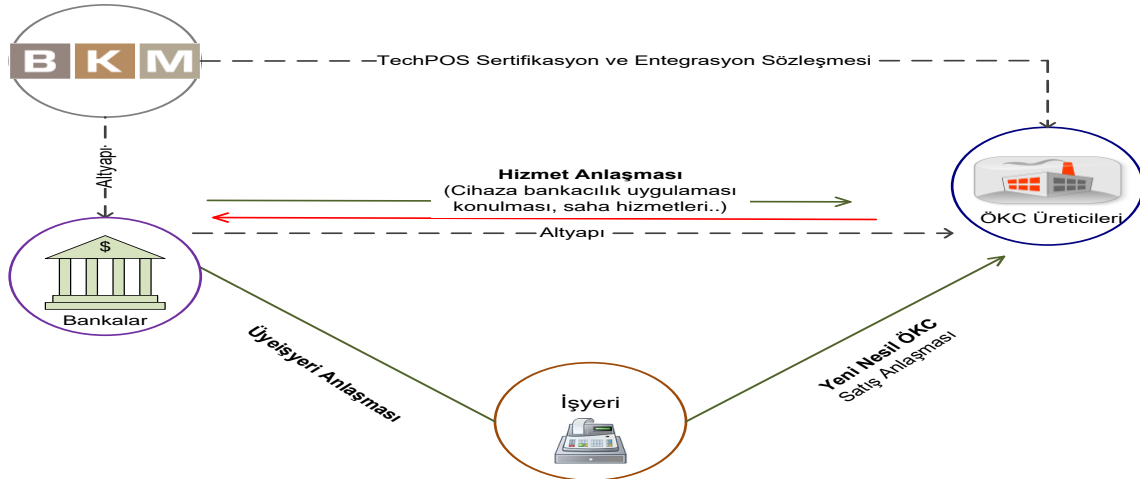
kuruluş başına bir seferlik) olmak üzere teşvikler öngörülmüştür. Aşağıdaki şekilde BKM'nin aracı konumunda olduğu mevcut modeldeki durum özetlenmektedir⁸:

Şekil-2: Mevcut Model Bakımından Saha Hizmetleri İlişkisi

- (30) Yeni modelde ise bu uygulamaya son verilerek, saha hizmetleri ilişkilerinin üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar ile üreticiler arasında düzenlenmesi öngörülmektedir. Dosyadaki bilgilere göre, yeni modelde BKM sadece altyapı hizmeti sunacak, bu altyapıyı "BKM TechPOS Sertifikasyon ve Entegre Sözleşmesi" çerçevesinde kullanacaktır. Böylelikle BKM, üreticiler tarafından üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlara sunulan hizmetlere dair ücretlere müdahale etmemiş olacaktır. Yine yeni modelde BKM tarafından sunulan teşvikler de sonlandırılacaktır. Dosyada, yeni modelin bu şekilde 3100 sayılı Kanun'a tabi olmayan cihazları da kapsayacak şekilde tüm cihazlar için uygulanacağı belirtilmektedir. Aşağıda şekilde yeni model bakımından saha hizmetleri ilişkisi gösterilmiştir:

Şekil-3: Yeni Modelde Saha Hizmetleri İlişkisi

⁸ 09.05.2017 tarih ve 3203 sayılı BKM tarafından gönderilen cevabi yazıda mevcut model kapsamında üreticilerle imzalanan anlaşmaların (.....) tarihine kadar devam ettiği, (.....) süreli akdedildiği, herhangi bir fesih olmaması durumundan kendiliğinden yenilendiği ifade edilmektedir.

- (31) Yukarıdaki bilgiler ışığında, yeni modeldeki saha hizmetlerine dair ilişkinin BKM'nin kontrolünden çıktığı, bankalar ile ÖKC üreticileri arasında serbestçe belirleneceği ve bu bağlamda rekabetçi bir yapıya kavuştuğu görülmektedir. Böylelikle, yukarıda da ifade edildiği üzere, ilk modele üç yıl süreyle muafiyet tanınan 16.01.2014 tarih ve 14-02/42-20 sayılı Kurul kararında Saha Hizmeti Şartnamesi ve Hizmet Sözleşmesi'ne atıfta bulunularak vurgulanan, anılan sözleşmeler kapsamında ÖKC üreticilerine bazı sınırlamalar getirildiği, bu bağlamda bazı hizmetlerin tek tipleştirildiği ve bazı hizmetlerin fiyatlarının tek elden belirlendiği, ayrıca önümüzdeki dönemler bakımından da bazı hizmetlerin fiyatının belirsiz olduğu tespitlerinin dikkate alındığı ve yeni modelde rekabetçi perspektiften sorunlu olarak addedilebilecek söz konusu alanların, saha hizmetleri ilişkisinin bankalar ile üreticiler arasında belirlenmesine olanak tanınmasıyla bertaraf edilmesinin amaçlandığı anlaşılmaktadır. Nitekim geçiş döneminin sonunda uygulanacak TechPOS Sertifikasyon ve Entegrasyon Sözleşmesi incelendiğinde, sözleşmede bu tür maddelerin yer almadığı ve anılan sözleşmenin 7.3. maddesinde *"Cihazlar için ihtiyaç duyulan saha hizmetleri, her türlü hizmet seviyeleri, üye işyerine Firma aracılığıyla sunulacak diğer hizmetler ve Firma ile üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar arasındaki tüm finansal sorumluluklar Firma ve üye işyeri anlaşması yapan kuruluş arasındaki anlaşma çerçevesinde belirlenir ve işbu sözleşmenin konusu değildir."* hükmüne yer verilmiştir. Bu bağlamda yeni modelin saha hizmetleri ilişkisi bakımından rekabetçi bir yapıya kavuşturulduğu anlaşılmaktadır.
- (32) Öte yandan, yeni model açısından yapılacak muafiyet değerlendirmesinde, TechPOS projesinin pazardaki mevcut durumunun incelenmesi de yerinde olacaktır. Dosyadaki bilgilere göre, TechPOS kapsamında MİKROSARAY, İNFORMATİK Bil. Tek. San. ve Tic. Ltd. Şti. (İNFORMATİK), E DATA, İNFOTEKS Bil. Elk. Tele. Med. Rek. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. (İNFOTEKS), HUGİN ve Interpos Bilgi Tek. Elek. San. ve Tic. A.Ş. (INTERPOS) olmak üzere (.....) ÖKC üreticisi ile sözleşme imzalanmıştır. Aşağıdaki tabloda anılan üreticiler ve BKM ile sözleşme tarihleri yer almaktadır.

Tablo 1: Tech-POS Kapsamındaki Üreticiler ve BKM ile Sözleşme Tarihleri

	İlk Sözleşme Tarihi	İlk İşlem Tarihi
MİKROSARAY	25.10.2013	26.08.2014
İNFOTEKS	25.10.2013	07.01.2015
İNFORMATİK	24.02.2014	23.02.2016
E DATA	01.10.2014	01.11.2016
HUGİN	15.08.2016	Onay ve test süreci devam ediyor
INTERPOS	05.01.2017	Onay ve geliştirme süreci devam ediyor

- (33) Öte yandan, GİB'in internet sitesindeki verilere göre halihazırda pazarda faaliyet göstermekte olan (.....) yetkili ÖKC üreticisi olup, 3100 sayılı Kanun'a göre ÖKC onayı alan (.....) ÖKC üreticisi ve GİB'den yeni nesil ÖKC onayı alan (.....) ÖKC üreticisi bulunmaktadır. Bu veriler ışığında üç yıllık süreç sonunda TechPOS projesine dahil ÖKC üreticisinin sınırlı sayıda olduğu söylenebilecektir. Bunun yanı sıra dosyadaki belgelerde, E-DATA firmasının Tech-POS'a katılımının henüz pilot aşamasında olduğu, HUGİN firmasının henüz test aşamasında olup, TechPOS üzerinden kurulum yapmadığı, INTERPOS firmasının ise onay ve geliştirme sürecinin devam ettiği ifade edilmiştir. Üye işyeri anlaşması yapan kuruluş tarafında ise bu anlaşmayı yapan 24 BKM üyesinden 10'unun⁹ TechPOS projesine katıldığı görülmektedir.

⁹ Akbank T.A.Ş., Finansbank A.Ş., T. Garanti Bankası A.Ş., Halkbank A.Ş., Türk Ekonomi Bankası A.Ş., Türkiye İş Bankası A.Ş., T. Vakıflar Bankası T.A.O., Yapı ve Kredi Bankası A.Ş., T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Kuveyt Türk Katılım Bankası A.Ş.

- (34) Dosyadaki bilgilere göre, 2017 Mayıs sonu itibarıyla yeni nesil ÖKC'ler üzerinde (.....) bankacılık uygulaması bulunmakta olup, TechPOS üzerinden çalışan bankacılık uygulaması adedi (.....), söz konusu uygulamaların üzerinde çalıştığı cihaz sayısı ise (.....)'dir¹⁰. Bu açıdan bakıldığında, 2017 Mayıs sonu itibarıyla TechPOS uygulamasının yeni nesil ÖKC'lere ilişkin ödeme uygulamaları pazarının ancak %(.....)'ini oluşturduğu görülmektedir. Aşağıdaki tabloda söz konusu cihazların son 3 yıl ve 2017'nin ilk 5 ayı için üretici bazında ayırımına yer verilmektedir:

Tablo 2: Üretici Bazında 2014-2017 Yılları Tech-POS Uygulamalı Cihaz Sayısı (adet)

Üretici	Cihaz Marka/Modeli	2014	2015	2016	2017 (5 ay)
MİKROSARAY	Mikrosaray Pidion MT360E	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
İNFORMATİK	Informatik inPOS m120	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
İNFOTEKS	Fusions 410G	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
E-Data	s300 (harici bağlantılı pos cihazı)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
E-Data	Profilo s900	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam		(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

- (35) Yukarıdaki verilerden TechPOS projesinin hâlihazırda pazardaki mevcudiyetinin sınırlı olduğu görülmekle birlikte, üç yıllık muafiyet sürecinde pazardaki diğer oyuncuların pazar payının ne şekilde geliştiğinin incelenmesi yararlı olacaktır. Teşebbüslerden gelen bilgiler çerçevesinde hazırlanan, son üç yıldaki yeni nesil ÖKC satışı ve teşebbüslerin kendi pazar payı tahminlerinin yer aldığı tabloya aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 3: Yeni Nesil ÖKC Satış Adetleri

Üretici ¹¹	2014	2015	2016
ARÇELİK	(.....)	(.....)	(.....)
PAVO	(.....)	(.....)	(.....)
E-DATA	(.....)	(.....)	(.....)
MT	(.....)	(.....)	(.....)
MİKROSARAY	(.....)	(.....)	(.....)
HUGİN	(.....)	(.....)	(.....)

- (36) Tablo 3'ten TechPOS uygulamasına dahil olmayan ARÇELİK ve PAVO'nun TechPOS projesinin uygulamada olduğu 2014-2016 yılları arasında satışlarını adet bazında artırdığı, pazar paylarını ise yükselttiği ya da koruduğu görülmektedir. TechPOS uygulamasına dahil olmayan bir başka üretici MT ise 2015 yılında satışlarını adet bazında arttırmış, 2016 yılında düşürmüş, bununla birlikte satışları 2014 yılından çok farklılaşmamıştır. Bu tespitler ışığında pazarda TechPOS uygulamasına dahil olmayan ÖKC üreticilerinin varlığını güçlü bir şekilde sürdürdüğü söylenebilecektir. Bir başka deyişle mevcut durum, yeni nesil ÖKC cihazı pazarına önceden giren ve pazarda yer edinen firmaların henüz TechPOS projesine müdahil olmaya gerek duymadığı tezini desteklemektedir.

¹⁰ Bir cihaz üzerinde birden fazla işyeri anlaşması yapan kuruluş çalışabildiğinden cihaz sayısı daha düşük kalmaktadır.

¹¹ Tabloda yer alan teşebbüsler, 16.01.2014 tarihli ve 14-02/42-20 sayılı karar döneminde piyasada faaliyet gösteren, diğer bir deyişle piyasaya ilk giriş yapan şirketlerdir. Piyasanın gelişimini göstermek adına bu altı şirket referans alınmıştır

- (37) Daha önce de belirtildiği üzere TechPOS projesi yeni nesil ÖKC'ler bakımından bankaların üreticilerle kendi ayrı bankacılık uygulamaları ile çalışmalarına engel getirmemekte, bu bağlamda TechPOS projesine dahil olan bankalar TechPOS projesine dahil olmayan üreticiler ile kendi bankacılık uygulamaları üzerinden de çalışabilmektedir. Hatta aşağıdaki tablodan da görüleceği üzere Garanti Bankası, TechPOS'a dahil INFOTEKS firması ile kurduğu işbirliği sayesinde bu üretici ile TechPOS haricinde kendi uygulamasının yer aldığı cihazlarla da çalışmaktadır. TechPOS'a dahil olan 10 bankanın özel uygulama üzerinden çalıştığı ve TechPOS üzerinden çalıştığı cihaz sayılarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 4: TechPOS'a Dâhil Banka Uygulama Sayısı (Banka Bazında)

Banka Adı	Bankanın Özel Banka Uygulaması Çalışan Cihaz Sayısı	Bankanın Techpos Üzerinden Çalıştığı Cihaz Sayısı	Bankanın TechPOS'a Dahil Üreticiler Nezdindeki TechPOS'a Dahil olmadan Çalıştığı Yeni Nesil ÖKC Sayısı
AKBANK	(.....)	(.....)	(.....)
QNB FİNANSBANK	(.....)	(.....)	(.....)
GARANTİ BANKASI	(.....)	(.....)	(.....)
HALKBANK	(.....)	(.....)	(.....)
İŞBANKASI	(.....)	(.....)	(.....)
KUVEYT TÜRK	(.....)	(.....)	(.....)
TEB	(.....)	(.....)	(.....)
VAKIFBANK	(.....)	(.....)	(.....)
YAPI KREDİ BANKASI	(.....)	(.....)	(.....)
ZİRAAT BANKASI	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	(.....)	(.....)	(.....)

- (38) Tablodan görüldüğü üzere, TechPOS uygulamasının yeni nesil ÖKC'lere ilişkin ödeme uygulamaları pazarındaki payı bankalar özelinde de ekseriyetle %(.....) aralığında seyretmektedir.
- (39) Diğer yandan BKM tarafından gönderilen cevabi yazılara göre, Mayıs 2017 sonu itibarıyla piyasada kullanılan standart POS cihazı sayısı (.....), yeni nesil ÖKC yazılım sayısı ise yaklaşık (.....)'dür. Cevabi yazılarda bir cihaz üzerinde ortalama (.....) yazılımın çalıştığı belirtildiğinden, (.....) yazılımın üzerinde çalıştığı cihaz sayısı teorik olarak (.....) adet, toplam cihaz sayısı (standart POS+yeni nesil ÖKC) (.....) adet olarak tahmin edilebilecektir. Cevabi yazıda bu cihazları kullanan üye işyerleri sayısının ne kadarının 3100 sayılı Kanun'a tabi olduğunun bilinmediği belirtilmişse de, yukarıda TechPOS için verilen uygulama ve cihaz adetleri dikkate alındığında, Tech-POS uygulamasının toplam cihaz sayısı bakımından da pazarın göz ardı edilebilecek bir kısmına tekabül ettiği ortadadır. Öte yandan, potansiyel yeni nesil ÖKC kullanıcı sayısı ile ilgili de üreticilerden, GİB'ten ve BKM'den bilgi istenmiş, ÖKC üreticilerinden HUGİN potansiyel yeni nesil ÖKC kullanıcılarını (.....) arası, PAVO ve E-DATA (.....), Arçelik (.....), MT (.....) olarak; GİB (.....), BKM ise (.....)¹² olarak tahmin etmişlerdir.

¹² 03.07.2017 tarih ve 4682 sayılı belgede yer alan bilgiler doğrultusunda raportörlerce hesaplanmıştır.

- (40) Bu tahminler doğrultusunda pazarda ortalama (.....) potansiyel yeni nesil ÖKC kullanıcısı olduğu varsayıldığında, toplam (.....) cihazlık pazarda TechPOS'un mevcudiyetinin halihazırda gözardı edilebilecek bir durumda olduğu ortadadır. Diğer yandan, her ne kadar piyasada kullanılan standart POS cihazı sayısı tüm kartlı ödeme sistemlerini içerecek olan TechPOS uygulamasının yeni modeli bakımından bir potansiyele işaret etse de, üç senelik süreç sonunda TechPOS'a dahil olan cihaz-uygulama sayısı ve piyasada TechPOS projesine dahil olmadan pazardaki varlığını güçlü bir şekilde sürdüren ÖKC üreticilerinin varlığı dikkate alındığında, pazarın daha ilk aşamalarında bulunduğu ve yeni model bakımından da ciddi bir rekabetçi kaygının bu aşamada olmadığı kanaatine varılmıştır. Diğer yandan anılan cevabi yazıda, mPOS¹³ ve kiosk¹⁴ gibi kartlı ödeme sistemlerini içerecek yeni model ile ilgili olarak, Türkiye'de halihazırdaki kiosk sayısı (.....) olarak verilmiş, mPOS uygulaması konusunda ise bilgi sahibi olunmadığı belirtilmiştir. Kiosk sayısına ilişkin bu veriler de tüm kartlı ödeme sistemleri dikkate alındığında göz ardı edilebilecek düzeydedir. 09.05.2017 tarihli yazıda ayrıca 08.05.2017 tarihi itibarıyla TechPOS kapsamında yazarkasa bağlantısı olmayan diğer kart kabul cihazı bulunmadığı belirtilmiştir. Dolayısıyla tüm bu veriler ışığında mevcut durumda TechPOS'un pazarda kayda değer bir mevcudiyetinin bulunmadığı, yeni model bakımından da bu tür bir mevcudiyetin ilk muafiyet kararında da belirtildiği üzere ilk giren ve ağ etkilerinin olduğu bir pazarda oluşmasının kolay olmadığı anlaşılmaktadır. Nitekim Tablo 3'de de görüldüğü üzere ARÇELİK, PAVO, MT gibi ÖKC üreticileri yıllar itibarıyla pazardaki mevcudiyetini güçlü bir şekilde sürdürürken, TechPOS projesine dahil ÖKC ve bankacılık uygulama sayısının sınırlı düzeyde kalması buna işaret etmektedir.
- (41) Sonuç olarak yukarıda yeni model ile getirilen, saha hizmetlerinin ÖKC üreticileri ile bankalar arasında serbestçe belirlenmesi ve TechPOS uygulamasının tüm kartlı ödeme sistemlerini içerecek şekilde genişletilmesi konularında yer verilen tespit ve değerlendirmeler dikkate alındığında, yeni modelin bir önceki modelden rekabetçi perspektiften daha geride bir model olmadığı, aksine saha hizmetleri bakımından daha rekabetçi bir yapının oluşturulduğu, öte yandan TechPOS uygulamasının pazardaki sınırlı mevcudiyetinin ve rakip ÖKC üreticilerinin pazardaki güçlü varlığının da bu aşamada rekabetçi bir kaygıya işaret etmediği anlaşılmıştır.
- (42) Tüm kartlı ödeme sistemlerinin dahil edildiği yeni model bakımından bireysel muafiyet şartlarının sağlanıp sağlanmadığı hususu aşağıda değerlendirilmiştir.

¹³ mPOS (mobile point of sale), bir akıllı telefon, tablet veya özel üretilmiş kablosuz bir mobil cihazın EMVco ve/veya PCI sertifikalı bir kart okuyucu takılarak ve cihaz üzerine bir işyeri yazılım uygulaması yazılarak üye işyerinin kart kabul terminali haline getirilmesidir.

¹⁴ Kiosk, ortak alanlarda bulunan dokunmatik ekranlı bilgi ve servis amaçlı kurulan, EMVco ve/veya PCI sertifikalı bir kart okuyucu takılarak ya da sanal POS entegrasyonlarıyla ödeme noktası olarak kullanabilen elektronik terminallerdir.

G.6.2.1. Malların Üretim veya Dağıtımını ile Hizmetlerin Sunulmasında Yeni Gelişme ve İyileşmelerin ya da Ekonomik veya Teknik Gelişmenin Sağlanması

- (43) İlk muafiyet kararında da belirtildiği üzere, BKM tarafından TechPOS projesi kapsamında ileri sürülen en önemli etkinlik kazanımı ve maliyet avantajı, her bir ÖKC üreticisi ile her bir banka arasında ayrı ayrı anlaşma yapılması durumunda ortaya çıkacak entegrasyon ihtiyacı ve bunun yarattığı maliyetlerden tasarruf sağlanmasıdır. İlk kararda bu tarz bir etkinlik kazanımının incelemeye konu hizmetin sunumunda iyileşme sağlayacak teknik bir gelişme olarak nitelendirileceği, bununla birlikte mevcut ÖKC üreticilerinin yeni nesil ÖKC'ler bakımından bankalarla entegrasyonunu büyük oranda tamamlamış olması nedeniyle bu etkinliğin bu teşebbüsler bakımından geçerli olmadığı, diğer taraftan ise pazara yeni girecek ÖKC üreticileri bakımından tüm bankalarla tek tek anlaşmak ve sistem uyumu gerçekleştirmek yerine bunların hepsini standart olarak sağlayan bir pakete üye olmanın yaratacağı etkinlik kazanımlarının daha olası olduğu kanaatine varılmıştır.
- (44) Dosyadaki belgelerde; bu tür bir etkinliğin ilerleyen dönemlerde de geçerli olacağı, ayrıca yeni modelde 3100 sayılı Kanun'a tabi olmayan işyerlerinde de bu altyapının kullanılmasına imkan tanınması ve yeni teknolojileri haiz mPOS, kiosk gibi uluslararası standartlara sahip kart kabul cihazlarının da kapsama dahil edilmesi ile kart kabul cihazları arasındaki rekabetin artacağı, 3100 sayılı Kanun'a tabi olmayan işyerlerinin de sisteme dahil olmasının sağlanacağı, 3100 sayılı Kanun'a tabi olan ve olmayan tüm işyerlerinin TechPOS'a dahil birden fazla banka ile çalışma fırsatı bulacağı, pazarın çift taraflı bir pazar olması nedeniyle kapsamın genişletilmesinin kart hamillerine de avantaj sağlayacağı ve ayrıca kartlı ödemelerin yaygınlaşmasının ekonominin daha fazla kayıt altına alınmasına yol açacağı belirtilmektedir. Bu bağlamda, yeni modelin de sisteme daha fazla sayıda tarafı ve ödeme aracını dahil ederek ve taraflar arasındaki işlem sayısı ve maliyetlerini azaltarak söz konusu hizmetin sunulmasında gelişme sağladığı, ayrıca yeni modelin pazara girmek isteyen görece daha zayıf konumda olan ÖKC üreticisi ve üye işyeri anlaşması yapan kuruluş açısından da maliyet avantajı yaratacağı, dolayısıyla yeni model bakımından da 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin (a) bendindeki şartın sağlandığı sonucuna ulaşılmıştır.

G.6.2.2. Tüketicinin Bundan Yarar Sağlaması

- (45) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabeti sınırlayıcı etkileri olan bir anlaşmanın muafiyet alabilmesi için, yukarıda yer verilen malların dağıtımını veya hizmetlerin sunulmasından elde edilen iyileşmenin tüketiciye yansıtılması ve ortaya çıkan ekonomik fayda ile tüketicinin elde edeceği menfaat arasında makul bir dengenin olması gerekmektedir. Bu çerçevede; fiyatlar seviyesindeki düşüş, satış sonrası etkin hizmetler, ürün çeşitliliğinin artması, tüketicinin ürüne daha kolay ulaşabilmesi, malın arzında devamlılığın sağlanması gibi koşullar tüketicinin elde edeceği menfaat kapsamında değerlendirilebilmektedir.

- (46) Bu bağlamda, yeni model ile nihai tüketici bakımından ödemelerini gerçekleştirebilecekleri kart kabul cihazlarının sayısının artması, işyerleri bakımından sadece üreticilerin anlaştığı üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlarla kısıtlı kalınmaması ve sistemin 3100 sayılı Kanun'a tabi olmayan cihazları da kapsayacak şekilde genişletilmesiyle daha çok işyerinin TechPOS kapsamına girebilecek olması, işyerlerinin çalıştığı banka sayısı arttıkça kart hamillerinin kart bazında sağlanan kampanya ve imkânlardan da yararlanabilecek olması, görece zayıf konumda bulunan üye işyeri anlaşması yapan kuruluş ve üreticinin rekabet imkânlarının artması TechPOS kapsamındaki farklı tüketici gruplarının TechPOS ile sağladığı yararlar arasında sayılabilecektir. Dolayısıyla, yeni modelin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin (b) bendindeki şartı da sağladığı anlaşılmıştır.

G.6.2.3. İlgili Piyasanın Önemli Bir Bölümünde Rekabetin Ortadan Kalkmaması

- (47) TechPOS'un halihazırda pazardaki mevcudiyeti sınırlı olup, yeni nesil ÖKC pazarına önceden giren ve TechPOS'a dahil olmayan ÖKC üreticileri pazarda mevcudiyetini güçlü bir şekilde sürdürmektedir. Nitekim ilk muafiyet kararında da bu teşebbüslerin "ilk giren" ve "ağ etkisi" avantajlarından yararlandığı, TechPOS'un kısa vadede bir giriş engeli yaratmasının beklenmediği değerlendirilmesine yer verilmiştir.
- (48) Diğer taraftan, TechPOS'a benzer hizmetler, üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar ve yazılım şirketleri, ÖKC üreticileri veya POS üreticileri arasında yapılan işbirlikleri ile de sunulabilmektedir. Bildirim formuna göre örneğin, TechPOS projesi kapsamında da yer alan MİKROSARAY firması, Denizbank ile anlaşma yapmak suretiyle aynı cihazlar üzerinde TechPOS yanında ayrıca çalışan bir uygulama daha hazırlamaktadır. Benzer bir şekilde, Garanti Bankası da İNFOTEKS firması ile işbirliğine gitmiştir. Bu bağlamda, TechPOS uygulaması çalışan cihazlara farklı üye işyeri anlaşması yapan kuruluş uygulamalarının da eklenebildiği görülmektedir. Ek olarak, TechPOS projesinde gerek ÖKC üreticilerine gerekse üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlara TechPOS haricinde bir sisteme girme konusunda herhangi bir engel getirilmemiştir. Ayrıca ÖKC üreticilerinin ürün portföyünde genelde birden fazla cihaz bulunduğundan, pazarda marka içi rekabetin de mevcut olduğu görülmektedir.
- (49) Öte yandan, TechPOS projesinin kapsamının 3100 sayılı Kanun kapsamında olmayan cihazları içerecek şekilde genişletilmesi ve kapsama mPOS, kiosk gibi diğer kart kabul cihazlarının da dahil olmasıyla sisteme daha çok işyerinin katılımı sağlanabilecek ve kart kabul cihazları arasındaki rekabetin artması söz konusu olabilecektir. Dolayısıyla, bu tespitler çerçevesinde ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmadığı, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin (c) bendindeki koşulun sağlandığı anlaşılmıştır.

G.6.2.4. Rekabetin (a) ve (b) Bentlerindeki Amaçların Elde Edilmesi için Zorunlu Olandan Fazla Sınırlanmaması

- (50) TechPOS'a dahil olan ÖKC üreticileri ve üye işyeri anlaşması yapan kuruluşlar bakımından TechPOS dışında alternatif işbirliklerine gitme konusunda bir sınırlama getirilmemektedir. Yine aynı cihaz üzerinde TechPOS dışında diğer uygulamaların çalışmasına getirilen bir kısıtlama da bulunmamaktadır. Sistem, gerek üretici gerekse üye anlaşması yapan finansal kuruluş tarafında sisteme dahil olmak isteyen tüm taraflara açıktır.

- (51) Diğeryandan, yeni modelde saha hizmetlerinin üretici ve üye anlaşması yapan finansal kuruluş arasında serbestçe belirlenmesi ile BKM'nin bu ilişkiye müdahalesi de ortadan kalkmış olacaktır. Bu çerçevede, yeni modele ilişkin olarak hazırlanan sözleşmede TechPOS'a dahil olan üreticilerin cihazlarını TechPOS ile uyumlu tutmasına yönelik herhangi bir düzenleme de yer almamaktadır.
- (52) Ayrıca, BKM'ye göre mevcut durum, üye işyerlerinin banka seçeneklerini ÖKC üreticilerinin anlaşma imzaladığı bankalarla sınırlı olacak şekilde kısıtlamakta ve küçük bankaları mükelleflere ulaşması konusunda dezavantajlı duruma getirmekte olup, TechPOS ile birlikte mükelleflerin anlaşmalı banka seçenekleri artacak ve daha küçük bankaların da mükelleflere ulaşma imkânı doğacaktır. Yeni model ile TechPOS'un tüm kartlı ödeme sistemlerini de içerecek şekilde genişlemesiyle birlikte, rekabeti kısıtlamanın aksine pazarda bu anlamda olumlu etkiler doğması da muhtemeldir. Netice itibarıyla, TechPOS ile bu aşamada rekabetin muafiyetin ilk iki olumlu şartının elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmadığı, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin (d) bendindeki koşulun sağlandığı kanaatine varılmıştır.
- (53) Tüm bu değerlendirmeler ışığında, yeni modelin de bu aşamada bireysel muafiyet şartlarını sağladığı kanaatine varılmıştır. Bununla birlikte, bir önceki kararda da belirtildiği üzere, pazarın gelişmekte olan bir pazar olması, BKM'nin üyeleri bankalardan oluşan güçlü bir oyuncu konumunda bulunması ve pazardaki gelişmelerin izlenmesini teminen, halihazırdaki bireysel muafiyet süresinin mevcut model bakımından bildirimde geçiş dönemi olduğu belirtilen iki yıl süreyle uzatılması, bu süre sonunda geçilecek yeni modele ise iki yıl süreyle bireysel muafiyet tanınmasının uygun olacağı sonucuna ulaşılmıştır.

H. SONUÇ

- (54) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,
- Bir teşebbüs birliği niteliğindeki Bankalararası Kart Merkezi A.Ş.'nin, ödeme kaydedici cihaz üreticilerinin ve rakip konumundaki kendi ortakları/üyelerinin bankacılık sektöründeki mevcut ve potansiyel rekabetini etkileyebilecek BKM TechPOS projesinin ve bu projenin birtakım değişiklikler içeren yeni modelinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğuna,
 - Bu nedenle, bir bütün olarak TechPOS projesine 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,
 - Bununla birlikte gerek 2 yıllık geçiş dönemi boyunca uygulamasına devam edilmesi planlanan mevcut modele, gerekse sonrasında uygulanacak yeni modele 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde yer alan koşulların tümünü karşılaması nedeniyle, bireysel muafiyet tanınmasına,
 - Muafiyetin, mevcut model bakımından, öngörülen 2 yıllık geçiş süresi boyunca; yeni model bakımından ise pazardaki gelişmelerin takibini teminen 2 yıl süreyle geçerli olmasına,

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.